

El rellotge d'arena

POR **Rosa Planas**

La imatge captiva

La recent novel·la de l'escriptor mallorquí José Luis de Juan (*La Imagen cautiva*, Ediciones del Subsuelo) s'inscriu en una narrativa de descripció itinerant. És a dir, des de la mirada interior ens reconduïx cap a tres escenaris distants: Mallorca, Austràlia i Corea del Sud. Els fils humans que mouen la trama són també tres veus que, tot i agermanar-se, viuen en universos paral·lels. D'una banda, el pintor mallorquí Ralf, personatge real tot i que emmascarat en la ficció, supedita la vida a la pintura i s'allunya dels escenaris de la fama i la publicitat. Ésser solitari i aïllat, constitueix una illa dintre de l'illa, cosa que fascina

al narrador, que és qui presta la veu al relat del fets. Escriu des de Corea estant, des d'on recorda la joventut a Mallorca, l'amistat indestructible amb Ralf, i on també apareix, com a tercer element un escriptor australià, ignorat però de gran projecció internacional, Gerald, amant dels cavalls i de la filosofia de la invisibilitat. Aquests tres elements humans se conjunten per construir un relat àgil, amè, intel·ligent que traspuja cultura i també intensitat psicològica.

● **Ralf és a més de pintor un bon conversador i un especialista del Tarot**, que sap llegir en les cartes els estats mentals i

emocionals dels qui es presten a ser llegits per ell. La novel·la no tan sols és un recorregut per geografies físiques sinó també per itineraris existencials, on la vida i el somni es mesclen amb els records més carregats d'emoció, com la mort dels pares dels respectius protagonistes, o el canvi de la vida humana, la de Gerald, per un cavall. Guerra, devastació, postguerra, silenci, ànimes

en trajecte vers la pròpia dissolució conformen una tapisseria in-sense càpsules. Nietzsche i el diluït Zaratustra acompanyen el Penjat del Tarot sense saber quin dels dos il·lumina la vida de Ralf o la del cronista, ja que ambdós són una mateixa moneda que gira i cau d'un cantó o de l'altre, tot depenent del moment de la història. Juan presenta una novel·la que no es presta a incardinacions d'opinions cedides per la immediata actualitat. En les seves pàgines no hi ha temps, cosa que fa que el principi i el final siguin possibles perquè la distància en el pensament només és una categoria inventada.

● **Tampoc Marx i Kafka** no són el mateix si els llegim a la Costa Nord de Mallorca o a Melbourne, i encara menys en els forrellats pedrenys dels deserts australians. El temps és tan ambigu com la geografia, on només sobreviuen els espais de l'amistat, de la memòria i de l'amor.